

AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1

tel.: 224212123, fax: 224213133, mobil: 602-363032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz

KLADY A ZÁPORY NOVELIZOVANÉHO ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU STANOVISKO AUTOKLUBU ČR

Klady

Mimořádným, dosud nevidaným jevem a mimořádně významným kladem je skutečnost, že o bezpečnost silničního provozu jako takovou se intenzivně zajímá celá veřejnost a že kní (té bezpečnosti provozu) přistupuje jako k prioritnímu problému i decisní (řídící) sféra – státní správa i samospráva. Nic na tom nemění ani populistické výroky a návrhy některých politiků. Např. prohlášení, že zákon je třeba změkčit, vedly k celkem racionálním rozhodnutím: zákon včetně bodového hodnocení přestupků bude po určité době vyhodnocen a dopracován; již v současné době se prověřuje, zda omezení rychlosti na některých úsecích komunikací není zbytečné apod.

Jednotlivé přínosy novely pro bezpečnost silničního provozu:

- ✚ zavedení celoročního celodenního svícení motorových vozidel,
- ✚ rozšíření povinnosti používat k přepravě dětí autosedačky aj. dětské zádržné systémy,
- ✚ rozšíření povinnosti cyklistů používat ochranné přilby (do 18 let),
- ✚ zavedení povinnosti dávat znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklistů,
- ✚ rozšířené možnosti zastavení a stání (ve druhé řadě, na vyhrazených parkovištích, šikmé a kolmé stání apod.),
- ✚ upřesnění povinností řidičů před přechodem pro chodce na komunikacích s více pruhy v jednom směru,
- ✚ upřesnění jízdy v pruzích po dálnici,
- ✚ umožnění průjezdu vozidel záchranné služby aj. vozidel s právem přednostní jízdy při kongescích (zácpách) na dálnicích vytvořením středního volného pruhu,
- ✚ upřesnění pravidel jízdy po kruhovém objezdu (upřesnění významu příslušných svislých dopravních značek, upřesnění použití znamení o změně směru jízdy),
- ✚ zavedení bodového systému jako takového,
- ✚ rozšíření pravomocí Policie ČR (zadržení řidičského průkazu, zabránění v jízdě řidiči, zabránění v jízdě vozidla, a to ve vyjmenovaných případech).

Zápory

Novelizovaný zákon vyvolává u řidičů pocit, že každý, i slušný řidič je předem považován za potencialního přestupce, kterého je jen potřeba nachytat a tvrdě potrestat. S tím souvisí i neúměrnost sankcí za některé přestupky, jejichž spáchání nemá vliv na bezpečnost silničního provozu. To se týká nejen pokut a zákazů činnosti, ale i bodového hodnocení přestupků, kde počet bodů v řadě případů neodpovídá nebezpečnosti přestupku.

Na nepříznivé přijetí novely veřejností měla vliv i nedostatečná připravenost orgánů, vykonávajících státní správu ve věcech dopravy. Nejde jen o ministerstva a příslušné obecní úřady (magistráty), ale i o Policii ČR, a v neposlední řadě o obecní policie. Např. nesjednocení pokynů k provádění dozoru vedlo k tomu, že řidiči byli trestáni za překročení dovolené rychlosti, které bylo menší než tolerance radarů. Atd. atd.

Dalším záporným aspektem je technická stránka zákona. Pravidla silničního provozu jsou v podstatě technickou normou, takže není důvod, aby všechny požadavky na účastníky silničního provozu byly uváděny v zákoně. Nabízí se zde možnost využít praxe některých evropských států, kde zákonem jsou stanoveny základní povinnosti, a jejich podrobné rozpracování je ve vyhlášce. Tímto by odpadlo složité projednávání jednotlivých ustanovení v parlamentu, projednávání stovek mnohdy ne odborných pozměňovacích návrhů, a samozřejmě by se výrazně zvýšila operativnost v případě potřeby změnit některá ustanovení, která se v praxi projeví jako nevyhovující.

Příklady jednotlivých negativ novelizovaného zákona:

- ✚ řešení nedostatku dopravních policistů Policie ČR rozšířením pravomocí obecních (městských) policií,
- ✚ rozšíření pravomocí obecních (městských) policií neodpovídající původnímu záměru při zřizování obecních policií, kvalifikaci a přípravě strážníků, chybějícímu mechanismu kontrol práce strážníků atd.,
- ✚ nastavení bodového systému neodpovídající nebezpečnosti jednotlivých přestupků (např. stejný postih za překročení rychlosti o 1 či 19 km/h v obci, atd., za zneužití modrého majáku stejný postih jako za zneužití oranžového, atd.),
- ✚ možnost uplatnění subjektivního názoru policistů, strážníků aj. při posuzování přestupků (alkohol za 6 nebo za 7 bodů, omezení či ohrožení chodce při přecházení aj.),
- ✚ omezená možnost získání informací o stavu „bodového konta“, neinformování řidičů o dosažení určitého počtu bodů, omezené možnosti „umazávání“ bodů atd.,
- ✚ stanovení pokut neodpovídajících nebezpečnosti jednotlivých přestupků (stejný postih za překročení rychlosti o 1 či 19 km/h v obci a obdobně u jiných překročení v intravilánu i extravilánu, jako další příklad: absurdně vysoké pokuty a zákazy činnosti za pouhé zastavení na místech vyhrazených pro invalidy aj.),
- ✚ výrazné rozšíření možnosti jízdy kamionů aj. nákladních vozidel na dálnicích a na silnicích I. třídy během víkendů, neodpovídající zákazům v okolních státech a záměrům EU.